

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nonni poetæ Panopolitani, In euangelium sancti Ioannis
Paraphrasis Græca**

Nonnus <Panopolitanus>

Paris, 1542

Cap. XIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69505](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69505)

Nunc uerò meum regnum imperium non est. Et Pilatus iterum uoce quadam mutua dixit: Es tu rex? Et Iesus respondit: Ego in hoc natus sum, & ueni, ut semper ueritatis omnis demulcentis testis hominibus essem. Et omnis qui ueritatis iugum trahere constituit, uerum linguæ nostræ sermonem audit. Et Pilatus stupore correptus est, & iterum dixit: Quid est ueritas? Et relicta celeriter sella sua, extra domum ibat, & dixit stolido populo, sacerdotes obiurgauit: Ego multum gnaro sermone iudicās, nihil causæ in hoc uiro obseruo, non unam occasionem oblatam inueni, & uetus uobis patrium solenne est, ut uobis uirum unum uinctum è custodia uocans, soluam: Eum quem uultis à me solutum uobis tradam, regem Iudæorum uinculis constrictum? Hæbræi uerò maxima & confusa uoce dicentes, clamauerunt: Non hunc de quo dixisti, sed Barrabam, qui erat latro, morti addictus.

CAP. XIX.

HT princeps ille uir, uehementer insanum clamorem oris stolidi audiens latronem inflagellatum, uinculis solutum, & non malleis designatum, populo præbuit, Christi autem corpus mutuis ictibus, horrido flagello cruentauit: Et mordax hostium exercitus Iesum habebat, & circumplicantes capita spinæ acutæ pungentes, corona spurium caput regis cinxerunt, & ipsum ueste sua exuerunt, & in corpus uestes rutilantes, scintilla Sidoniæ maris, indicia regni,

H ij & in

NONNI PARAPHRASIS

& in doloribus iniiciunt: & circumflexa genua, cū
 collo elato incuruātes, regē simulata appellatione,
 supplicationis præcone salutabāt. Et ibat alius post
 alium, manibus mutuis, summum maxillæ impetens.
 Et Pilatus uir celeris cōsiliij, extra domū pedibus re
 ducibus resiliit, & stolido populo dixit: Hunc uirum
 rursus ad uos foris educo, ut cognoscatis qd' ego cu
 ra, quæ reprehēsiōe obnoxia esse nō potest, iudicās,
 in illo nihil noui delicti cōperi. Et Christus pedibus
 impollutis extra prætorium progrediebatur, & co
 ronam acutis comis præditam, & de spina contex
 tam habebat, tum uestem purpuream sanguine con
 chiliij irriguam. Et Pilatus iterum populo æmula
 tione infecto dixit: Ecce uirum tergo cruento, Ecce
 uirum, in quem nulla culpa cadit. Et nefandi Ponti
 fices iuxta tumidi ministri illum intuiti, maxima uo
 ce adfremuerunt: Hic cruci suffixus sit, hic in altum
 subuectus, hic erectus sit, & manibus & pedibus
 ferreos stimulos gestans. Et Pilatus uocem pruden
 tem populis edidit: Vos quadruplici interitu hunc
 stringite, non enim ego uel unam mortis occasionē
 comperi. Et pontifices furore concitati, Pilato dixe
 runt: Circūfertur apud Hebræos lex patria, quam
 aliquando Legumlatores in librum retulerunt, &
 ueluti etiam lex scripta edicit: Hic uir morte, quam
 in poenæ uicē luet, impietatis ergo mori debet, quo
 niam ipse seipsum diuinum filiū semper uiuentis Dei
 patris uocauit. Et simul uir prudens iudex hoc au
 diuit, tremebat, & festinantibus pedibus aulam om
 nes re=

nes recipientem subiuit. Iesum porro secundum in-
 terrogabat sermone placido: Quis es? unde es tu?
 Et dominus mansuetū se præbens, oculos humi defi-
 xit, & Pilato soluto ore uerbis nihil mutui responsi
 dedit. Et pilatus uocem grauis iræ indicem emisit:
 Non me uerbis tuis uicissim dignaris? An non tibi co-
 gnitum est, quod geminū imperium mihi in te est, u-
 triusq; enim rei mihi facta est copia, ut uel te in cru-
 cem suffigam, uel si ita uolo, te dimittam. Et Chri-
 stus superbum multum arguens, ei dixit: Nullum in
 me ex teipso oblatum imperium obtineres, nisi è su-
 pernis gratis datum esset, cuius nomine uir, qui me
 capiens tradidit, maius peccatum committit. Pila-
 tus hoc secum reputans, Iesum indemnatum ex inte-
 ritu liberatum, dimittere promptus erat. At popu-
 lus strepitum sonitus incomprehensibilis, ore innu-
 merabili eboauit. Si hunc indemnem dimiseris, ami-
 cus Cæsaris regis, solum sceptro potiuntis, non fue-
 ris, omnis enim e mentito sermone, seipsum regem di-
 cens, hic e mentiti nominis assertor Cæsari Tyberio
 aduersatur. Et Pilatus sermonem auribus tremulis
 audiens, Iesum extra alia tecta duxit, & sedebat in
 loco Lithostroto, qui locus inde Græca uoce hoc no-
 mine appellabatur, quod lapidibus stratim munitus
 esset, in solo resonanti, qui sermone Syrorū Gabba-
 tha uocabatur. Erat uerò, cum Iudæi ea quæ supra
 dixi, dicerent, sexta aurora, quæ ante diem sabbati
 accidit, ac hora mortem accelerans, tertia porre-
 cta erat. Et Pilatus celer à loco bene lapidoso, He-

NONNI PARAPHRASIS

bræis clamârat : Ecce cominus uir stat rex uester,
 regium sanguinem ferens . Porrò populi à guttu=
 re similes uoces reddente intonuerunt : Hunc ca=
 piens , in crucem suffige , postrema quadam mor=
 te hic in altum erectus , à clauis feriens quadriugo
 uinculo lignæ mortis extensus pereat . Et Pilatus
 iterum populo spectatori dixit : Ego regem uestrum
 clauis perfossum , in lignum suffigens , morte , quæ
 pœnæ ad uicem ab eo expetitur , perdam ? Et Pon=
 tifices ore doloso exclamarunt : Non scimus nos a=
 lium regem desuetum habere , regem ultroneû , quẽ
 non Roma coronauit , præter Cæsarem mûdi pasto=
 rem perpetuum . Et Pilatus incomprehensibilem po=
 puli uociferationem audiens , Christum nolens uo=
 lens , iniuste morti tradidit . Et impudentes ponti=
 fices morte gaudentes , Iesum uoluntarij suscepe=
 runt , & mortales citò perituri , omnes simul Chri=
 sti immortalis interfectores facti sunt . Tũ ipse Ie=
 sus suam crucem habens , deposito terrore , ad mor=
 tem ultroneam profectionem instituebat , donec ad
 locum perueniebat , qui Caluariæ dicebatur , cogno=
 men habens à curuo Cranio : Adam primi hominis ,
 Syrorum os hunc locum Golgotha uocat , illic in=
 terfectores Christum supra terram euectum , in li=
 gnum quatuor laterum erectum , manus expansas
 utrinque ferreo quodam uinculo , ui quadam perfo=
 dentes extenderunt : tum simul extenderunt inflexi=
 bile uinculum interitus , non congruo clauo penetra=
 tum , duplex habēs cor , unum impetu perterebratũ ,
 quo pe=

quo pedes Christi simul constrinxerunt. Tum duos nocturnos grassatores, stimulis similibus in crucem ligatos, uno interitu vicinos inter se coniunxerunt. Porro Iesum in medium statuerunt, & Pilatus scripturam spectatoriam, quam latina uoce titulum uocant, teste clauo superscribebat. Erat uero scriptura hæc prudenti calamo efficta: Hic Iesus, hic Iesus Galilæus rex Iudæorum est. Et multū agmen Hebræorū peregrinū conspecto titulo, legit, & locus ille editus urbi uicinus erat, ubi Christum crucis laqueo cōstrinxerunt. Erat uero scriptura sensili pondere uenius manus exarata, lingua Ausonia, Syra, & uoce Achaica. Et pontifices simul conueniunt Pilatū precabantur: Ne scribe, ne scribe hūc regem Iudæorū, sed quia ille dixit sua uoce mendacula, ego Iesus Scepstriger, Dominus Iudæorum sum. Et Pilatus immites uiros arguens, sermonē dixit: Quod equidem scripsi, certò scripsi. Et ministri interitus Iesum in alto incōmotum in crucē ligatū, extense dirigentes diuinam uestē, regis diuini stantes diuiserūt, & super splendida tunica, quæ quidē tota & supernè & infernè incōsutilis texta erat, à ceruice ad talos prominens, sortem inter se sermone quodam unius soni colloquebantur: Ne nigrā hanc ueram tunicā diuinā, peregrinā formā persequentē scindamus, sed super illa digitos manus emittentes, procul emisso signo uictoriæ, omnes sorte minimè contentiosa uideamus, cuinam erit: ut sermo ille tandem uerus esset, quem diuinus canens, cythara canens dixit:

H iij

Mei

NONNI PARAPHRASIS

Mei graues interfectores, communes concertatores, inter se uestes meas distribuerunt, & sortes, quadam tunicam habendi libidine miserunt, donec uestes meae baiuli fuerunt. Et haec quidem opera exercitus uirorum illegitima designantium, effecerunt. Ceterum propter crucem conuenae erant socii, & Maria Christi Deipara, quibus simul illa aderat soror Maria illa, & eiusdem nominis. Erat uero & ipsa Maria Magdalena ad lachrymas prompta. Simul autem Christus Mariam Dei filium parientem uidit, & discipulum quem amore prosequabatur, dixit sermonem matri: Mulier, uirginitatis studiosa mater, ecce filium tuum: & deinde dixit discipulo, Ecce mater tua uirgo, uirginitatis studiosa sine filio. Et post cursum illius, bene pedibus praedita hora, discipulus uirginem oppido doloribus adfectam, in iisdem aedibus, intra domum suam habebat. Et erat filius non satus matris, uir non thoro iunctus nulla reginae, nulla parturigine laborantis. Porro Iesus simul omnia praeterierant, sentiens, quia omnia celeriter perfecta erant, & ipse reliquias instantis termini celerius perfectas uolebat, dixit populo: Sitio, & in loco uicino, promptum erat uas aceto referatum, & uir quidam celeriter audito Christi uerbo, spogiam germen penetrantium subterraneorum maris implens, potus asperrimi & siticulosae salsuginis, imponens extremitati ultimae harundinis erectae, porrexit acetum interitus hyssopum temperatum, porrexit regi Christo pro melle manante, & candido diuino

diuino

diuino pane, porrexit regi Christo summum harundinis sublati, & spongiam errabundam per aërem in altum erigens. Sed cum Christus morti uicinus, acerbum potum, & siticulosam falsuginem excepisset, ultimo sermone dixit: Cōsummatū est, & caput inclinabat, & uoluntariē morti cedebat. Et magna insania perciti sacerdotes simul dies prænuntia feriarū, in quibus ouis maclabātur, ad ualde uersper tinam horam procederet, in domum gloriosi præsidis confluebant. Et conuenē Pilatum precabātur, ut Christi, & uirorum duorum cæca morte obeuntium & sic trium pedes, multum dentato ferro scinderentur, ne & corpora cruci affixa manerēt, quando septima lux appeteret. Erat enim illa aurora immensa in lege præcepta, illa inquā lux septimæ diei, quā honore ornare edocti erant. Et exercitus cæde crucētatus, prope ueniebat, & primi grassatoris iam tranquillī, in crucem suffixi, pedem geminum in alto extensum, ferro pœnam de hominibus sumente, dissecuit: alterius grassatoris nocturni, geminos pedes gladio scindens secundum latronem Christi conuiatorē acerba morte cōfecit. Porrò cum Iesum mortuum inspexissent, ueluti mortui pedes eius coniunctos, solito ferro non comminuit, sed incomprehensibilis saliens, lancea uentosa latus, quod omnibus curæ est, crudeli gladio pupugit: & latere geminis ictibus percusso, primum quidē sanguis effusus est, deinde uerò diuina aqua, & uir qui uidit, suo sermone testimonium inconcussum confirmauit: & com-

pertum

NONNI PARAPHRASIS

pertum habemus, quod uox optimi illius animi, &
 diuina & uera sit. Ceterum hæc omnia facta sunt,
 ut sermo stabilis esset, quem cantus mel spirans, di-
 uina cythara corporis illæsi prænuntius dixit: Nul-
 lū os ex illo seiunctum & cōminutum erit. Et alius
 sermo fertur uir diuinus dixit, uidebunt illum quem
 uulnerarunt, qui quidē sermo tandē mutuam pœnā,
 stimulis plena lancea irrogat. Et Ioseph deinde la-
 tens Iudæorum metu percussus, Pilatū rogabat, qui
 quidem & ipse improuisus Christi cupidus audiēdi
 discipulus erat, ex ore diuino, prudens & fidele lac
 emulgens, hic uadens, & domesticum genu flectēs,
 præsidem petebat, ab illo mortuum diuinum petens,
 & hic gaudens, mortuum semper uiuētē, baiulo di-
 uino dedit. Tum Ioseph ad mortuum pede tacito ue-
 nit, & prope crucem in alto suffixum euectus, biu-
 go acuto uinculo præmunitum soluit, & uir sub ue-
 sperum ueniens, mortuum stantem demisit, attollens
 pondus positum in humerum deum excipientem. Ve-
 nit & Nicodemus, qui noctu ad domum Christi ob-
 seruabundo pede uadens, uenerat, odoram Mirrhā
 adferens, & ex hortis rubicundis germē arundife-
 rum arui, aloes indicæ ad libras, ut mēsurā quadam
 usitata uocant, cētum, præter hæc. Et hi corpus mor-
 tui, manu candidis linteis obuinxerunt, & multū ne-
 xili & odoro uinculo, ut mos erat Hebræis, leges se-
 pulchrales seruare inuoluebant. Porrò illic in loco
 quodam edito sepulchrum erat, ubi Christum crucis
 uinculo colligarūt, sepulchrum inquā, in ualde am-
 plo &

plo & profundo saxo sculptū totum, nuper factū:
 in sepulchro uerò lapidoso nōdum mortuus harenā
 superfusam adeptus, positus fuerat, sed hortensis
 plantarum aura, locum puri sepulchri perflauerat:
 hinc Ioseph misera faciens, Iesum suo ipsius hu
 mero delatū deportauit, & mortuū nō manētem in
 lapideā humi dormitionē, mortuū semper uiuētē
 ītra sepulchrū ad triduū manentē posuit, ad monu=
 mētū suis radicibus nixū, rē remotis testibus faciēs.

CAP.

XX.

Nimvero cum aurora præuia sabbatum
 recursū, & uicinam noctē horæ obser
 uabundæ ferens, aduenisset, & Ioseph
 cōprehendi nolens, clanculum in domum iterum cō=
 ceßisset, post accelerantem unam auroram, post sab
 batum Maria Magdalena in lachrymas prompta,
 prope sepulchrū matutinū uestigium flectebat, quā=
 do stella matutina noctu uisa insignita, adhuc tene=
 ra umbra circumscrip̄ta, prodierat, & uidit lapidē
 immēsū (pondus telluris) in solo uolutum à ianua,
 à Iudæis facta submotum, & sepulchrū uacuum,
 ubi Ioseph graui pondere lassatus, Iesum modica &
 harenosa humi dormitione reposuerat, illic mulier
 nocturna pedes ponebat, & circa sepulchrū unguē
 tum luctus ille ctamentum habebat, & solitariā humi
 dormitionē cōtigit, satagēs mortuū miserū ungere,
 sed ipsum nō deprehēdit. Proīde festināti calceo re
 dux in domū uenit, & nūtiū de uacuo sepulchro, tū
 Petro māsuētis moribus prædito, tū alteri qui cū il-